

Izveštaj o radu Biblioteke za 2007. godinu

1. Adaptacija magacinskih prostorija i stručni poslovi na sređivanju knjižnog fonda Biblioteke

Na početku valja reći da se tokom 2007. u Biblioteci, kao i prethodnih godina, radilo u otežanim uslovima i da je obavljen niz vanrednih poslova. Najvažniji i najteži posao koji je ove godine urađen je adaptacija magacinskih prostorija i sređivanje knjižnog fonda pohranjenog u njima. Prethodnih godina obavljena je uspešno adaptacija svih ostalih prostorija Biblioteke, tako da je sada celokupan bibliotečki prostor od 2.400 kvadratnih metara renoviran i funkcionalno i estetski poboljšan.

O obimu i težini obavljenog posla govori činjenica da magacinske prostorije zahvataju preko 1.200 kvadratnih metara, da je u njima na metalnim policama dužine preko 4.700 metara smešten, po tekućem broju, dragocen i prebogat bibliotečki fond od oko 500.000 bibliotečkih jedinica i da je sve bilo u izuzetno lošem i zapuštenom stanju.

Poslovi na preuređenju su tekli sledećim redom: prvo je do maja 2007. godine pregledan izvanredno veliki broj publikacija - knjiga, časopisa i raznih drugih dokumenata i spisa koji su godinama odlagani u magacin Biblioteke. To je bio najteži i najprljaviji posao, jer je sva ta ogromna količina hartije godinama skupljala prašinu, pa ni maske nisu mogle da spasu radnike koji su sve to pažljivo pregledali. Ovaj posao su obavili upravnica Biblioteke, Stana Spasić, Boro Marković i Snežana Đurić. Kao rezultat selekcije odvojeno je za katalošku proveru nekoliko hiljada knjiga i časopisa, potom i provereno, pa su nakon toga unete u fond odgovarajuće publikacije, razdužena su i dugovanja po reversima, a ostatak je poklonjen ili se čuva u posebnoj prostoriji za neke buduće poklone ili razmenu. U te pripremne radove spadalo je i čišćenje celokupnog knjižnog fonda od prašine, i za taj posao je preko servisa angažovano 10 spremačica 20 radnih dana. Zatim je od maja do polovine jula veći deo bibliotečke građe iznet u sve gornje prostorije biblioteke (sve tri čitaonice sa galerijama, centralni hol i dr), s tim što su časopisi prethodno uvezivani po godištim. Ovaj posao su obavili radnici Biblioteke, Jelena Angelovski, tadašnji vojnici, a uz pomoć naših spremačica. Tokom letnjih meseci su magacinske prostorije adaptirane i u prvi magacin postavljene nove, pomične police. Zatim su od kraja avgusta do 25. septembra sve iznete publikacije vraćene u magacin i skoro ceo fond od 500.000 publikacija premešten. Knjige iz trećeg magacina su prebačene u prvi, pa se sada u njemu, u novim policama čuvaju najstarija izdanja, koja sadrže veliki broj rariteta i publikacija koje su pokretno kulturno dobro. Sve ostale publikacije su potom preseljavane na druga, odgovarajuća mesta kako bi bile grupisane (i časopisi i knjige nisu bili smešteni redom, po tekućem broju već je, npr. isti naslov časopisa, a različita godišta, bio na različitim mestima u prostorijama magacina). Istovremeno su i najugroženije publikacije odvajane za korićenje ili fasciklirane, dok su u plastične kutije stavljeni separati, seminarski radovi i časopisi većeg formata i većinu publikacija su lepljene nove etikete i upisivani signaturni brojevi. I ove vanredne poslove su obavili i obavljaju radnici biblioteke, novi vojnici i Jelena Angelovski do isteka ugovora. Da bi se od sada knjižni fond optimalno čuvao i bio pregledan obavljani su i sledeći poslovi koji, s obzirom na veličinu fonda i stanje u kome se mnoge publikacije nalaze, nisu mogli biti završeni u 2007. godini:

1. sređivanja po signaturama (tekućem broju) u okviru polica i obeležavanja signaturnih brojeva na policama;
2. sređivanje i kompletiranje fonda iz viškova i provera kroz zaduženja doktorskih i magistarskih teza i svih časopisa, prvenstveno *Anala*, *Arhiva*, *Pravnog života*, kao i zbirki zakona;
3. popis i kataloška obrada unikata i rariteta koji se čuvaju u čeličnim ormanima;
4. popis ostalih raritetnih izdanja koja su smeštena u prvom magacinu (sve naše knjige do 1868. smatarju se pokretnim kulturnim dobrom, a mi ih imamo u velikom broju);
5. popis izvanredno velike referensne zbirke;
6. pravljenje spiskova publikacija koje se predlažu za rashod i njihovo rashodovanje kroz materijalni i signaturni inventar i odgovarajuće kataloge i kartoteke.

2. Redovni poslovi

Osnovni pokazatelj radnih rezultata jedne biblioteke su podaci o popunjavanju fondova - kupovinom, poklonom i razmenom. Treba naglasiti da je kupovina obavljena, najvećim delom, na osnovu deziderata nastavnika i saradnika.

A) PRINOVLJENO u fond / INVENTARISANO 2007.

Knjige:

Kupovina 435 primeraka
Razmena 37 primeraka
Poklon 955 primerka
Ukupno 1427 primeraka

Časopisi i novine (prema materijalnom inventaru):

Kupovina 78 godišta
Razmena 47 godišta
Poklon i pretplata 2006. 48 godišta
Ukupno 173 godišta

Ukupno Biblioteka prima 176 naslova časopisa, ali 3 naslova koja primamo razmenom nisu stigla tokom 2007. Tako je stvarno stanje po kontrolnim kartonima prispeća periodike sledeće:

stranih časopisa 100 naslova (kupovina 59; poklon 10; razmena 31)

naših časopisa 76 naslova (kupovina 40; poklon 17; razmena 19)

Ukupno 176 naslova/godišta (kupovinom 99; poklonom 27; razmenom 50)

B) BROJNO STANJE I VREDNOST FONDA na kraju 2007.

Ukupno primeraka knjiga 141.389
Ukupno godišta časopisa 32.983
Ukupno naslova časopisa 2.810
Ukupno referensna zbirka 530
Ukupno rariteti 91

FOND donacija Biblioteci na kraju 2007. godine iznosi 113.400,00 din.

Poklon je 2007. godine dobijen od 133 darodavca, 35 institucije i 98 pojedinaca. Dobijeno je ukupno **1810 publikacija**, od toga 1333 knjige, 471 časopis i 6 cd-a. Od pojedinaca 524 knjige, 293 časopisa i 3 cd-a, ukupno 820 publikacija. Od institucija 809 knjiga, 178 časopisa i 3 cd-a, ukupno 930 publikacija. Najveći darodavac je, kao i prethodnih godina, bila Narodna biblioteka Srbije koja je poklonila 323 uglavnom nova naslova knjiga i 54 časopisa, pored toga 300 metalnih međaša za police, 7 izložbenih vitrina i dve velike police za knjige. Sav priliv poklona je lektorisan, pa su publikacije koje ne odgovaraju profilu našeg fonda, kao i one u većem broju primeraka odvajane za poklon drugim bibliotekama. Poklonjeno je: Biblioteci Pravnog fakulteta u Banja Luci 127; Biblioteci Pravnog fakulteta u Nišu 50; Biblioteci Pravnog fakulteta u Novom Sadu 450; Biblioteci Pravnog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu 92; Biblioteci Pravnog fakulteta u Kragujevcu 60; Biblioteci Pravnog fakulteta u Mostaru 150; Biblioteci Pravnog fakulteta Union (30 viškova magistarskih i doktorskih teza); Biblioteci Više poslovne škole u Blacama 300; Narodnij biblioteci Srbije 50; Univerzitetskoj biblioteka *Svetozar Marković*, 30 knjiga i 300 tomova periodike (Politika i Borba); Uredu registara suda Bosne i Hercegovine, Sarajevo 50; Kongresnoj biblioteci u Vašingtonu 10; Biblioteci Policijske akademije u Beogradu 30; Biblioteci Ekonomsko-trgovačke škole u Kruševcu 5; Manastiru Mileševi 240 knjiga, **ukupno 1969 publikacija**. Ovako veliki broj publikacija je bilo moguće pokloniti zato što je prilikom pripreme magacinskih prostorija za adaptaciju lektorisan ogroman broj knjiga i časopisa, koje su godinama skladištene u magacinu, o čemu je bilo reči u prvom delu Izveštaja.

Razmena je 2007. godine uspostavljena sa još nekim institucijama, pa je ovim vidom nabavke dobijen veći broj knjiga i časopisa nego ranijih godina. Razmenom su sada obuhvaćeni svi pravni fakulteti u Srbiji i regionu, a ona je proširena i na druge srodne institucije i biblioteke.

Depozitni fond ustanovljen 2005. se formira od poklonjenih monografskih publikacije čiji su autori nastavnici i saradnici našeg fakulteta i svih izdanja Fakulteta. Sve dobijene publikacije su inventarisane, katalogizirane, formiran je i lisni katalog i one su sve pohranjene na posebnom mestu u magacinu. U ovaj fond 2007. je prinovljeno **88 monografskih publikacija**. Svi autori ne dostavljaju ažurno svoje publikacije, te je Bibliotečki odbor odlučio da se uputi još jedno cirkularno pismo u kome će biti objašnjen značaj ovog fonda.

Katalogizacija - Signirano je **1.400** monografskih publikacija, a katalogizirana **1.374** monografske publikacije, a podaci se nalaze i u elektronskom katalogu i u autorskom, predmetnom i drugim listnim katalogima. Urađena su u papirnom obliku (u manjem broju primeraka nego do sada) **3** broja *Biltena prinovljenih monografskih publikacija* koji su istovremeno objavljeni na sajtu Fakulteta. Tekuća periodika je ažurno inventarisana, i grupisana po naslovima i brojevima, čuva se, dostupna korisnicima, u odeljenju periodike. Analitička obrada članaka iz domaćih časopisa i zbornika se radi, ali nedovoljno ažurno. Od početka 2006. ovaj posao je u zastoju i to iz dva razloga. Prvi i najveći je problem umreženja, jer često više od dva bibliotekara ne mogu istovremeno da budu u radnoj bazi ili se uneti podaci ne memorišu. Drugi razlog je smanjen broj stručnih radnika.

Korišćenje fonda - Biblioteku Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu koristi desetak hiljada naših aktivnih studenata, kao i nastavnici, saradnici i ostali zaposleni na Fakultetu, ali su njeni fondovi pristupačni, pod posebnim uslovima, i svim drugim korisnicima. Radno vreme sa korisnicima je od 8 do 19 časova. Bibliotekari nastavnicima, saradnicima, studentima i zaposlenima na Fakultetu, kao i brojnim korisnicima van Fakulteta daju na korišćenje monografske i serijske publikacije, kao i niz informacija koje se odnose na monografske i serijske publikacije, članke iz naše i svetske literature, bibliografske i druge podatke dostupne preko našeg i svih drugih elektronskih kataloga biblioteka, listnih kataloga i referensne i druge relevantne literature dostupne preko interneta. Pošto je studencki pozajmni fond pripojen opštem fondu Biblioteke sve publikacije se izdaju na jednom mestu i broj korisnika je od 120 do 150 dnevno. Biblioteka sada ima korisničku čitaonicu, na galeriji profesorsku čitaonicu u kojoj je smeštena tekuća periodika, čitaonicu referensne literature u kojoj je smešten najveći broj enciklopedija, leksikona, rečnika i drugih priručnika, kao i naučnu čitaonicu namenjenu magistrandima, doktorandima i drugim istraživačima u prostoriji Biblioteka-legat prof. dr Dragaša Denkovića.

Vraćanje pozajmljenih publikacija Poslato je više cirkularnih obaveštenja nastavnicima, saradnicima i ostalim zaposlenim na Fakultetu, o usklađivanju broja pozajmljenih knjiga sa brojem koji propisuje *Pravilnik o radu*. Manji broj publikacija je vraćen, ali je još uvek kod mnogih korisnika veći broj publikacija od dozvoljenog, kao i mnoga godišta i brojevi periodike koju nije dozvoljeno iznositi iz Biblioteke.

Čuvanje i zaštita fonda 2007. godine je ukoričeno oko 500 monografskih publikacija, fasciklirano je više stotina publikacija koju su tako do koričenja zaštićene od propadanja, u zatvorenih kartonskih kutija uloženi su veći deo separata, dok je u plastičnih kutija uloženo oko 2000 seminarskih radova posle diplomaca, separati i veliki broj časopisa.

Stručni radnici U Biblioteci je stalno zaposleno 9 stručnih radnika, 6 bibliotekara sa položenim stručnim ispitom, od toga jedan viši bibliotekar (Ivana Pajić) i jedan bibliotekar savetnik (Svetlana Mirčov). Dva stručna radnika su na dužem bolovanju, za Tomislava Sušnika je zamena Milica Dušanić, za Anu Jovičević-Popović Ivana Marić, koja je u Biblioteci bila prvo pripravnik, pa zamena, i u međuvremenu je položila stručni bibliotekarski ispit. Treba naglasiti da je u Biblioteci 2005. godine bilo zaposleno 10 stručnih radnika, a da ih je 2006. i 2007. godine 9 i pored toga što Biblioteka od 2006. radi celodnevno, u dve smene.

Tokom 2007. godine održane su 3 sednice Bibliotečkog odbora na kojima je razgovarano o unapređenju rada Biblioteke i načinu rešavanja problema vezanih za rad i uslove rada Biblioteke.

Na sajtu Fakulteta su brojne informacije o Biblioteci: o fondu Biblioteke, poklonu i darodavcima, svi brojevi *Biltena prinova*, informacije o radu sa korisnicima i službama, uputstva za rad u KoBSON-u i bazi Oxford University Press-a, zatim Pravilnik o radu Biblioteke, informacije o radu Bibliotečkog odbora, a u rubrici Info su vesti iz Biblioteke, objedinjeni spisak stranih časopisa u bibliotekama pravnih fakulteta Srbije i dr. Sajt Fakulteta se redovno inovira informacija o Biblioteci, a redovno se i u fakultetskom biltenu *Acta diurna*, objavljuju vesti iz Biblioteke i spisak darodavaca. U više navrata smo slali i cirkularna obaveštenja korisnicima koja su sadržavala važne informacije o radu Biblioteke. Pružali smo pomoć prilikom organizovanja različitih manifestacija gde je bila potrebna i bibliotečka građa ili informacije, a sačinjene su i zbirke izdavačkih kataloga naših i stranih izdavačkih kuća koje stoje na raspolaganju svim zainteresovanim korisnicima. Od 1. oktobra 2007. godine omogućen je preko KoBSON-a pristup novom servisu elektronskih knjiga: Oxford Scholarship Online. Servis obuhvata preko 1.300 naslova knjiga iz oblasti ekonomije i finansija, filozofije, političkih nauka i religije.

Skup bibliotekara pravnih biblioteka našeg regiona održan je 25. oktobra 2007. u Biblioteci Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Nakon pozdravne reči prodekana za nauku doc. dr Miodraga Jovanovića, upravnice Biblioteke domaćina je uputila gostima reči dobrodošlice, pa je usledio razgovor o nastavku i proširenju razmene publikacija, o objedinjenoj nabavci elektronskih pravnih baza i o ulozi visokoškolskih biblioteka u realizaciji nastave reformisane prema Bolonjskoj deklaraciji. Posebno su bila dragocena iskustva onih fakulteta na kojima je

ranije počela reforma nastavnonaučnog procesa. Nakon ručka, usledila je zajednička poseta Sajmu knjiga, gde su gostima na štandu Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu uručeni i prigodni pokloni. Neki od zainteresovanih bibliotekara su odabrali publikacije iz naših suvišaka koji se i čuvaju da bi bili pokolnjene drugim bibliotekama

Uspostavljena je i tešnja saradnja sa Univerzitetskom bibliotekom u Beogradu i Zajednicom biblioteka univerziteta u Srbiji. Skupštini Zajednice prisustvovali su kao delegati naše biblioteke: Svetlana Mirčov, Ivana Pajić i Vanja Eror. U listu *Visokoškolske biblioteke*, glasilo Zajednice biblioteka Univerziteta u Srbiji objavljen je u broju 1 za 2007. godinu tekst koji svestrano prikazuje rad i novine u radu Biblioteke Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Izložba iz ciklusa *Legende Beogradskog univerziteta*, posvećena profesoru Pravnog fakulteta Radomiru D. Lukiću, otvorena je 29. novembra 2007. u holu Biblioteke našeg fakulteta. Postavka će biti izložena narednih mesec dana. Ovu izložbu je, kao i sve ostale, priredila Univerziteteska biblioteka *Svetozar Marković*, a urednik i realizator ovog projekta od izuzetnog kulturnoistorijskog značaja je bibliotekar savetnik Marija Vranić-Ignjačević. Nakon skidanja te izložbe priredili smo izložbu fakultetskih i raritetnih izdanja.

Ivana Pajić, viši bibliotekar je objavila knjigu *Bibliografski pregled doktorskih disertacija profesora Pravnog fakulteta u Beogradu: 1945-2005*, a u izdanju Pravnog fakulteta u Beogradu. Viktorija Budić i Ivana Marić su položile sa odličnim uspehom stručni bibliotekarski ispit i stekle zvanje bibliotekar. Upravnica Biblioteke dr Svetlana Mirčov je na naučnom skupu *Banjalučki novembarskim susreti* koje organizuje Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci imala izlaganje na temu: *Uloga visokoškolskih biblioteka u realizaciji nastavnonaučnog procesa prilagođenog Bolonjskom procesu*.

Izveštaj sačinila upravica Biblioteke, dr Svetlana Mirčov